

ธรรมชาติ มีผลการสืบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นว่า ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำญี่ปุ่นลอมมาแจกจ่ายตามโครงการดังกล่าว นั้น เป็นข้าราชการและความผิดก็แค่เป็นเพียงแค่บกพร่องในหน้าที่ แต่ประเด็นที่ประชาชนสงสัยกันมากคือ ทำไมรัฐบาลจึงไม่กล้าโยนโยถึงนักการเมืองที่อยู่เบื้องหลังทั้งที่หลักฐานปรากฏชัดแล้วว่า ฝัมีอำนาจเช่นอนมนตรี โครงการคือรัฐมนตรี

นอกจากปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์อีกว่า รัฐมนตรีหลายคนในรัฐบาลชุดนี้ มีพฤติกรรมไม่โปร่งใส เข้าข่ายทุจริตคอร์รัปชันทั้งในเรื่องของการขอค่าคอมมิชชั่นจากผู้รับเหมาในโครงการใหญ่ๆ การเรียกเงินค่าตำแหน่งจากข้าราชการระดับสูงและการดึงงบประมาณมาให้พวกพ้องแบ่งปันผลประโยชน์กัน โดยสื่อมวลชนเห็นว่า เรื่องราวทั้งหมดนี้เป็นสัญญาณอันตรายต่อประเทศชาติอย่างยิ่ง (กองบรรณาธิการหนังสือพิมพ์มติชน, 2545ด: 2)

ถึงแม้จะเป็นระยะเวลาที่รัฐบาลชุดนี้ ได้ผ่านการบริหารประเทศมาเกือบครึ่งทางแล้ว แต่ข้อกล่าวหาเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันกลับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสื่อมวลชนได้ระบุว่า แม้ว่าจะไม่เกิดกรณีทุจริตงบประมาณเป็นขบวนการที่ชัดเจนเหมือนในอดีต แต่เบาะแสการทุจริตคอร์รัปชันเริ่มมากขึ้นในหลายกรณี การแก่งแย่งงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2546 ของนักการเมือง ที่เกิดขึ้นมาหลายกรณีแล้ว เช่น งบประมาณส่งเสริมการท่องเที่ยว 7,000 ล้านบาท งบกระตุ้นเศรษฐกิจในส่วนที่เหลือจาก 58,000 บาท งบก่อสร้างของกรมทางหลวง 29,000 ล้านบาท ฯลฯ ซึ่งยังเป็นพฤติกรรมการเมืองแบบเก่า ที่แต่ละกลุ่มการเมืองมุ่งหาประโยชน์จากงบประมาณรายจ่ายประจำปี (กองบรรณาธิการหนังสือ พิมพ์กรุงเทพธุรกิจ, 2545กบ: 2)

ช่วงปลายปี 2547 รัฐบาลทักษิณได้ประกาศสงครามทุจริตคอร์ปชั่น ครั้งที่ 2 อย่างเป็นทางการ ในวันที่ 3 ตุลาคม 2547 เพื่อแก้ปัญหาการคอร์ปชั่นอย่างเต็มที่เด็ดขาด หลังจากเกิดเหตุทุจริตคอร์ปชั่นในการ “โครงการจัดซื้อคอมพิวเตอร์ 900 ล้านบาทในกระทรวงสาธารณสุข” เมื่อ นายแพทย์วัลลภ ไทยเหนือ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ออกมาฟ้องประชาชนว่า สาเหตุที่ทำให้เขาถูกดึงจากตำแหน่งปลัดกระทรวงสาธารณสุข ไปช่วยราชการที่สำนักงานกฤษฎีกา เพราะไม่ยอมรับ 2% ของ 900 ล้านบาท เพื่อแลกเปลี่ยนกับการล้มประมูลจัดซื้อ แต่ทำทีของนายกรัฐมนตรียกย่องต่อการจัดการปัญหาคอร์ปชั่น กลับอ้างว่า “การหาหลักฐานก็เป็นเรื่องยาก เพราะว่าเป็นการสมยอมกันทั้งสองฝ่าย” แสดงว่า ความเห็นของนายกรัฐมนตรียกย่อง เกี่ยวกับการทุจริตในวงราชการและการเมืองเปลี่ยนไป เพราะเคยประกาศก่อนที่จะเข้ารับตำแหน่งว่า “ไม่ต้องการใบเสร็จ” มีพฤติกรรมในทางทุจริตจะจัดการทันทีเพราะรัฐบาลมี อำนาจที่จะดำเนินการได้ถึง 2 ทาง คือการดำเนินการคดีอาญาในกรณีที่มีหลักฐานที่ชัดเจน แต่ยังไม่มีการปรากฏว่ามีการดำเนินการอย่างจริงจัง ทั้งทาง